

мира огромна част от текстовете на *ПСО* от 1910 г. и в 1914 г. е готов с нов вариант, в който, по мое мнение, би трябвало да се избегнат повторенията. В проекта за второто издание на *ПСО* (1914) действа по-скоро логиката не на образите, а на яснотата на поетологическата линия.

Но за моята теза най-обещаваща липса би било замисленото елиминиране на “Демон”. Поемата е логическият и емоционален център в *Безсъници* от 1907 г. Евентуалното отсъствие на “Демон” в *ПСО* би освободило книгата от центростремителни амбиции, защото би се отстранила логическата и декодиращата средишна точка. Това е точка, която иначе можем да наречем и ключ към поетологическите амбиции на книгата. Когато такава точка липсва, значи книгата има друга цел, друг спояващ я енергиен източник, който би я спасил от еkleктика. И това би била целта на глобалния образ на поетическите и идеологемни посоки на проекта “българска поезия”. Отсъствието на “Демон” (немислимо днес) би трябвало да реши тогава, в 1914 г., една идея, която е далече от атрибуцията на текстовете, и няма връзка с проблема за принадлежността на един текст към един автор и една книга. Защото целият сборник *ПСО* е призван да набележи посоките на българския литературен език.

Тенденциозната антологичност и разбиване на логоцентричната посока⁹ деперсонифицира Книгата; тя се разроява, а субектът на Книгата (Авторът) става разнолик и припознаващ се в различни други лица. Този път това са лицата на Езика.

Интересно е смущението и неразбирането у публиката след излизането на *ПСО* през 1910 г. То започва три месеца преди това - около средата на декември 1909 г. Николай Райнов в своя “Критическа студия” с обект поезията на Яворов изрича тежките думи, че в нея “*няма завършеност, единство в творчеството*”, което е мотивирано от това, че този поет не притежава “*добре разработена концепция*”¹⁰. От друга страна обаче, Яворов с тази книга вече става “*най-модният поет у нас*” и поради това “*той изгуби себе си*”, с патос констатира рецензентът Г. Б.¹¹ (може би това е някогашният приятел Георги Бакалов). “Прехваленият индивидуализъм” явно не се радва на прием сред критиката, защото пределното субективизиране според нея изчерпва духовното съдържание и води до маниеризъм¹².

Макар и положителна, статията на д-р Кръстев продължава една